

PRAG 7

Memoria Este Un Loc

Timp de mulți ani am crezut că memoria era o arhivă.

Un recipient.

Un fel de depozit interior în care să păstrez fapte, nume, date, chipuri și întâmplări.

Era o viziune ordonată.

Rațională.

Chiar liniștitoare.

Apoi timpul m-a învățat ceva diferit.

Memoria nu păstrează.

Memoria locuiește.

Nu este o arhivă.

Este un loc.

Și ca orice loc are camere.

Coridoare.

Uși.

Ferestre.

Unele sunt deschise des.

Altele rămân închise ani de zile.

Până când ceva, brusc, le redeschide.

Poate fi un miros.

O stradă.

O fotografie.

Un cuvânt auzit în treacăt.

Dintr-odată nu mai suntem în prezent.

Ne-am întors în altă parte.

Nu fizic.

Lăuntric.

Și este surprinzător cât de mult continuă să existe acele locuri.

Îmi amintesc momente pe care credeam că le-am uitat.

Scene neînsemnate.

O masă.

O voce.

O ușă întredeschisă.

O zi oarecare.

Timp de decenii rămân tăcute.

Apoi ies la iveală cu o precizie aproape tulburătoare.

Ca și cum ar fi rămas să aștepte.

Și poate chiar așa este.

Poate memoria nu uită cu adevărat.

Poate selectează.

Păstrează.

Așteaptă.

Am trăit destul de mult ca să văd oameni
dispărând.

Locuri transformându-se.

Orașe schimbându-și chipul.

Lumi întregi destrămându-se.

Și totuși ceva rămânea.

Memoria.

Nu ca nostalgie.

Ca continuitate.

Nostalgia privește înapoi.

Memoria leagă.

Este o diferență importantă.

Ani de zile am observat oameni întemnițați de
trecut.

Și alții luminați de trecut.

Primii încercau să se întoarcă.

Ceilalți foloseau ceea ce trăiseră ca să
înțeleagă mai bine prezentul.

Memoria poate face amândouă lucrurile.

Poate deveni o închisoare.

Sau o bibliotecă.

Depinde de cum o folosim.

Odată cu trecerea timpului am început să prefer a doua posibilitate.

Nu voiam să trăiesc în trecut.

Voiam să dialoghez cu el.

Pentru că fiecare experiență lasă o urmă.

Fiecare întâlnire lasă o urmă.

Fiecare iubire.

Fiecare greșeală.

Fiecare plecare.

Fiecare pierdere.

Fiecare succes.

Totul lasă ceva.

Și ceea ce lasă continuă să ne influențeze
mult mai mult decât ne imaginăm.

Uneori m-am întrebat câți oameni mai trăiesc
încă în noi.

Nu cei prezenți.

Cei absenți.

Un tată.

Un învățător.

Un prieten.

O persoană iubită.

Un coleg.

O prezență întâmplătoare.

Mulți au plecat de ani de zile.

Și totuși continuă să vorbească prin deciziile
pe care le luăm.

Prin valorile pe care le apărăm.

Prin principiile pe care alegem să nu le
trădăm.

În acest sens memoria este populată.

Nu suntem niciodată singuri înăuntrul ei.

Purtăm cu noi comunități întregi invizibile.

În timpul călătoriilor mele am vizitat multe
locuri.

Unele magnifice.

Unele ușor de uitat.

Unele imposibil de explicat.

Cu timpul am descoperit un fenomen curios.

Geografia reală și cea interioară rareori
coincid.

Există orașe în care am trăit ani și pe care mi
le amintesc puțin.

Și există locuri străbătute în câteva zile care
continuă să trăiască în mine.

Pentru că memoria nu măsoară timpul.

Măsoară semnificația.

Păstrează ceea ce ne-a transformat.

Lasă să se estompeze ceea ce nu a lăsat urme
adânci.

De aceea două persoane pot trăi același
eveniment și și-l pot aminti în moduri opuse.

Nu păstrează faptul.

Păstrează semnificația.

Iar semnificația este întotdeauna personală.

Cu vârsta învățăm și o altă lecție.

Memoria nu este imobilă.

Se schimbă odată cu noi.

Aceași întâmplare capătă semnificații diferite
la douăzeci de ani, patruzeci, șaizeci sau
optzeci de ani.

Evenimentul rămâne identic.

Observatorul se schimbă.

Și a schimba observatorul înseamnă a
schimba interpretarea.

Această descoperire m-a ajutat să mă împac
cu multe lucruri.

Am înțeles că nu eram obligat să-mi amintesc
totul în același fel.

Că puteam acorda noi lecturi unor experiențe
vechi.

Că puteam ierta unele lucruri.

Să înțeleg altele.

Să accept încă altele.

Pentru că memoria nu este un tribunal.

Este un dialog.

Uneori aspru.

Uneori blând.

Dar întotdeauna deschis.

Există oameni care își petrec viața încercând
să șteargă trecutul.

Nu cred că este posibil.

Și poate nici nu ar fi de dorit.

Pentru că trecutul conține materia din care
suntem făcuți.

A-l șterge ar însemna să ne ștergem pe noi
înșine.

Mult mai bine să-l înțelegem.

Mult mai bine să-l organizăm.

Mult mai bine să învățăm să mergem alături
de el.

Când privesc înapoi azi, nu văd o succesiune
de ani.

Văd locuri.

Locuri interioare.

Unele luminoase.

Unele grele.

Unele încă misterioase.

Dar toate necesare.

Toate parte a aceleiași construcții.

Poate asta încearcă timpul să ne învețe.

Memoria nu servește pentru a ne întoarce.

Servește pentru a înțelege.

Servește pentru a da continuitate a ceea ce am fost.

Servește pentru a împiedica povestea noastră să se transforme într-o serie de întâmplări nelegate.

La capătul drumului, rămân amintirile.

Dar nu în felul superficial pe care adesea ni-l imaginăm.

Rămân ca teritorii.

Ca peisaje interioare.

Ca locuri în care ne întoarcem de fiecare dată când avem nevoie să înțelegem cine suntem.

De aceea, după atâția ani, nu mai consider memoria o funcție a minții.

O consider o patrie.

O patrie fără hotare.

Fără steaguri.

Fără adresă.

Un loc care continuă să mă însoțească oriunde
aș merge.

Pentru că memoria nu este ceva ce posedăm.

Este locul în care continuăm să trăim,
împreună cu tot ceea ce ne-a făcut ceea ce
suntem.

Memoria este un loc.